

Integrativ gestaltpraksis

I et miks mellem gestaltterapien og Wilbers kvadrantmodel opstår en ny interventionspraksis. Hvordan og med hvilket mål vises i ny bog.

De to psykologer, Jan Tønnesvang, professor i integrativ social- og personlighedspsykologi på Aarhus Universitet, og Mikael Sonne, erfaren psykoterapeut og supervisor, har forenet deres kompetencer og udviklet en interventionspraksis, som de præsenterer i deres bog om "Integrativ gestaltpraksis".

Der er tale om en ny og anderledes praksis i den forstand, at tilgangen ganske vist bygger på kendte teori- og praksisformer fra blandt andet gestaltterapien og Ken Wilbers kvadrantmodel, men i samtænkningen og kritikken af disse, samt både klassisk og nyere psykologisk teori, opstår den integrative gestaltpraksis som en kvalitativ ny tilgang. Den er allerede kvalificeret gennem pilotprojekter og praktisk anvendelse.

Gestaltterapien, der er den ene væsentlige tilgang, hviler på grundpillerne fænomenologi, eksistentialisme, feltteori og gestaltpsykologi. Den anvendte gestaltterapis lurmærke er, at det terapeutiske arbejde udføres af en nærværende terapeut med vægtning af kontakt, proces, opmærksomhed og arbejde med relationen. Disse grundprincipper gennemgås grundigt og klart, mens der lægges afstand til den mere ortodokse udgave af den eksistentialistiske tilgang i gestaltterapi. Desuden beskrives gestaltterapiens processuelle og flowprægede fremtræden.

Den anden væsentlige tilgang for integrativ gestaltpraksis er Ken Wilbers kvadrantmodel. Denne favner så at sige alle aspekter af eksistensen og de hertil knyttede videnskabelige forståelsesmodeller. Kvadrantmodellen rummer således i sine fire felter hhv. et entalsperspektiv (jeg) og et flertalsperspektiv (vi) spændt ud mellem indre og ydre. –I disse kvadrater er der adskillige lag (et uendeligt antal horisontale lag med fænomener, beskrivelser og fortolkninger) i konstant interaktion med hinanden og i skift mellem figur og grund.

Wilbers model ses normalt som en måde at "begribe" verden. Som model hertil fungerer den ganske glimrende til at

overskueliggøre komplekse problemstillinger. Gestaltterapien er en dynamisk praksisform, som beskæftiger sig med det, der er, her og nu mellem du og jeg. Det kan synes fornuftigt at forsøge sammentænke Ken Wilber og gestaltterapien. De beriger hinanden, og forfatterne illustrerer fint med eksempler og øvelser, at integrativ gestaltpraksis kan anvendes.

Gamle byggesten, nyt mønster

Bogen har sine steder en stor teoretisk tyngde, hvad der gør den til udfordrende og koncentrationskrævende læsning. Den er ikke for begyndere. Ganske ofte har den en prægnant og inspirerende klarhed, hvor den på imponerende vis integrerer ret forskellige, men relevante teoretiske tilgange. Der mærkes et markant aftryk af erfaring med (gestalt-)terapeutisk praksis, underlagt kvadrantmodellens tilstræbte overskueliggørelse af feltet. Netop her fanges man som læser.

Projektet: at udvikle "en integrativ gestaltpraksis på grundlag af en systematisk feltforståelse og et helhedsbegreb om mennesket, der inkluderer de mest fundamentale principper for gestalttilgangen" (som det hedder i bagsideteksten) er spændende, og Jan Tønnesvang og Mikael Sonne er godt på vej til en ny praksisform.

Fortsat udvikling af beskrivelse samt træning af praksis og uddannelse af flere praktikere vil formentlig gøre metoden mere begribelig for andre, ikke så akademisk skoledede og læsevante praktikere.

Det er en stor styrke og modigt, at udviklingen af integrativ gestaltpraksis er begyndt forfra, gamle byggesten sættes sammen i et nyt mønster. Genstandsfeltet for praksis er bredt ud, så der i udgangspunktet anvendes samme, ikke sygeliggørende/genstandsgørende praksis over for individer, grupper/familier og organisationer. ■

Birgit Erichsen

BOGDATA

Mikael Sonne og Jan Tønnesvang: Integrativ gestaltpraksis – kompleksitet og helhed i arbejdet med mennesker. Hans Reitzels Forlag, 2013. 240 sider. 300 kr.